WIKIPEDIA

Tlalticpactli

In **Tlālticpactli** in inic ēyi nehnencācītlalli Tōnatiuh Īchānco, in inic mācuīlli īpal īoctacayo īhuān in tlacempanahuia inic tetzactic nehnencācītlalli ītechpa octacāyōtl. Molīni īpan cē achi *elíptica* īyahualoyān in Tōnatiuh in coyāhuac 150 000 000 km. Teyoh nehnencācītlalli tlālmatilizca āyini tlein ca tlachīhualli ic ātilīlli tetl īpan cemanqui tlaolīnīliztli īihtic, īāyiliz quichīhua cē chicāhuac *campo magnético*. Īpan inōn totōncāātilīlli mohuilāna in tlacuāhualli tetl ahnozo in tlālēhuatl, īpan in tlein cateh in ilhuicaātl īhuān in cemantoc tlālli.

In centetl nehnencācītlalli in tlein nemachilia quipiya yōliliztli. In Tlālticpactli oncah in neneuhqui nelhuayōtl in tlein in Tōnatiuh īhuān in Tōnatiuh Īchān.

In tlein quipiya inin tlahcuilolli

In tlālmatilizzōtl

Iuhcāyōtl

Tlanōnōtzaliztli

Ahtlālolīnilizzōtl machiyōtl

Tlālolīnilizzōtl machiyōtl

In āololōlli

In ehēcaololōlli

In Mētztli

In Tlālticapactli īolīniliz

In yōlilizololōlli

Cemanāhuācayōtl

Tlālticapactli īmachiyo

Īxiptli

Nō xiquitta

Tlahtōlcaquiliztilōni

Mēyalli

In tlālmatilizzōtl

Tlālticpactli

Machiyōtl	
Xonecuilli tlanōnōtzaliztli	
Huēyi tlahcomalacayōllōtl	149,597,887.5 km
Tepitōn tlahcomalacayōllōtl	149,576,999.826 km
Ahhuehcātōnatiuhyōtl	0.983 ua
Huehcātōnatiuhyōtl	1.017 ua
Radio medio	149,597,870 km
Excentricidad	0.0167
Malacaohcāhuitl	356.2564
Velocidad orbital media	30.287 km/s
Īxpeyāhualiztli	1,57869°
Mētztli	1 (Mētztli)
Iuhcāyōtechcopa	
Diámetro ecuatorial	12,756.28 km
Diámetro polar	12,713.50 km
Diámetro medio	12,742.00 km
Tlatēxxīnepalōni īpan	510,065,284.702 km²
Pipincāyōtl	5.974×10^{24} kg
Tlahco pozāhuacāyōtl	5.515 g/cm³
Tlaīxpayōtl etilizzōtl	9.78 m/s²
Mimiloliztli cahuitl	23.9345 h
Inclinación axial	23.45°
Tlaīxpayōtl iztācayōtl	31 - 32%
Velocidad de escape	11.186
Tlaīxpayōtl Totōncāyōtl	tlani tlahco pani 182 282 333

In 71% ītlaīxpayo in Tlālticpactli tlaāpacholo. In centetl nehnencācītlalli īpan in cānin in ātl tlatēctli tlacuāhuac, ātic īhuān ehēcatl īpan in tlaīxpayōtl. In ātl necōni ic in yōliliztli. Īnōme cē teyoh nehnencācītlalli in Tōnatiuh īchānco in cānin onca quiyahuitl, in occē Titán.

In Tlālticpactli in centetl cītlaltapayōlli in cānin onca āyini tlālāmatiliztli[1]; in Chīchīlcītlalli īhuān in Cītlalpōl hueli ōquipixqueh tlālāmatiliztli, tēl cāhualo.

Ehēcaololōlli ītlanōnōtzaliz	
Pātzoliztli īehēcaololōlli	101,325 kPa
Ehēcatehuiltic	78.08%
Ehēcayoh	20.95%
Argón	0.93%
Tecolli ōmehēcayoh	355 ppmv (variable)
Yancuīquehēcatl	18.2 ppmv
Tōnatiuyoh	5.24 ppmv
Metano	1.72 ppmv
Kriptón	1 ppmv
Āyōcoxqui	5 ppmv
Óxido nitroso	0.31 ppmv
Xenón	0.08 ppmv
Tecolli cemehēcayoh	0.05 ppmv
Ozono	0.02 - 0.03 (variable)
Clorofluorocarburos	0.02 - 0.03 ppbv
Āpōctli	<4% (variable), no computable para aire seco
nehnencācītlalli ītlachīhualiz	
Tlīltepoztli	34.6%
Ehēcayoh	29.54%
Tecpatli	12.7%
Magnesio	2.4%
Iztactepoztli	1.9%
Tlequiquiztlālli	0.05%
Occē	3.65%

Iuhcāyōtl

Īpan in tlahtōllōtl ōneneltocac nepapan iuhcāyōtl ītechpa in Tlālticpactli; in huehcāuh greciatlācah ōcneltocaqueh in tlein in Tlālticpactli ōcatca cē ixtlāhuatl yahualli, mātzacqui in ātōyātl *Oceano* (Homero). In Pitargorasneltocayōtl īhuān Platón ōcneltocaqueh tlein in Tlālticpactli ōcatca cetentetl yēctic olōlli. Aristóteles ōcatca in āquin ōcnēxtih in tlein in Tlālticpactli ōcatca olōlihuic in ihcuāc cuālo Mētztli in cānin motta in tlein in Tlālticpactli īcehual yahualtic. Īhuīcpa in ihcuāc in tētlatlaniliztli ōcatca in octacayōtl.

Īpan in huehcāuh mēxihcatl tlaneltoquiliztli, in Tlālticpactli ōīxiptlahtic ic in Cipactli, in tlein in tēteoh ōcxelohqueh īpan in tlālli īhuān in ilhuicatl.

In āxcān nemachilia tlein in Tlālticpactli īiuhcayo cah Tlālticpacteuh.

Tlanōnōtzaliztli

In Tlālticpactli quinpiya nāhui huēyi tlaxeloliztli ahnozo tlapachiuhcāyōtl: in tlālololōlli, in āololōlli, in ehēcaololōlli īhuān in yōlilizololōlli. Inīn tlapachiuhcāyōtl ahmo quipiyah in neneuhqui *química* tlachīhualiztli īhuān yelizyōtl ītlālmatiliz.

Oncateh ōme machiyōtl īpampa quihtoah in Tlālticpac: in Ahtlālolīnilizzōtl[2] īhuān in Tlālolīnilizzōtl[3].

Ahtlālolīnilizzōtl machiyōtl

- Tlālēhuatl: in tlapachiuhcāyōtl ocachi tlaīxpayōtl, ītilāhuacāyo moctacatia 12km īxquichca 80km īpan *cratones* (in huehcāuh centlacol in cemantoc tlālli īnyōllo). In Tlālehuatl mochīhua in *basalto* īpan in *ilhuicaātl tlahuelmayān*[4] īhuān *granito* īpan in cemantoc tlālli.
- Tilmahtli[5]: in tlapachiuhcāyōtl nepantlah tlālehuatl īhuān yōllōtl, ītilāhuacāyo octacatia īxquichca 2900 km.
- Yōllōtl[6]:in ocachi centlani tlapachiuhcāyōtl, ītilāhuacāyo octacatia 3475 km īhuān totōniliztli īxquich 6,700 °C.

Tlālolīnilizzōtl machiyōtl

- Teololōlli[7]: in tlapachiuhcāyōtl ocachi tlaīxpayōtl, ca *elástica*. ītilāhuacāyo octacatia 250 km, tlamālcochōlli in tlālehuatl īhuān in pani centlacol in tilmahtli.
- Ahchicāhuacololōlli[8]: in īcentlacol in tilmahtli tlein iuhqui ātic. Īpan inīn tlapachiuhcāyōtl in tlālolīnilizcuecueyōtl[9] quicaxhuah īnihciuhcāyo.
- Nepantlaholololōlli[10]: Nō motēnēhua tlani tilmahtli. Motzintia īpan 700 km centlaniyōtl. Mochīhua ic tilictic īhuān totōnqui tetl, tēl īca achi olīniztli.
- Tlapachiuhcāyōtl D[11]: nicān in tetl mototōniliah īhuān hueliti tlehcahuia Teolōlcopa, huelitih tlachihua tletepētl.
- Ihticololōlli[12]: ca in yōllōtl. Tlachīhualli ic cē huel tlaātilīlli calān tlapachiuhcāyōtl in cānin moyōcoya tōyātl īhuān cē huel tetzactic ihtic tlapachiuhcāyōtl.

In āololōlli

In Tlālticpactli in cēntetl nehnencācītlalli īpan in totōnatiuh īchān in onca ātic tlaīxpayōtl. In ātl quipachoa in 71% ītlaīxpayo in Tlālticpactli (in 97% poyec ātl īhuān in 3% ahmo poyec ātl), in quinchīhua in mācuīlli ilhuicaātl īhuān in chicuacē cemantoc tlālli.

Cah in Tlālticpactli īpan in cualli huehhuehca īxquich in Tōnatiuh īpal quipiya ātic ātl tlaīxpayōpan. Tēl, ahmo in tlachīhualiztli totōncāpixcalli[13], in ātl Tlālticpac cehuetzizquia in ātl. In achtopa in Tōnatiuh īchān, in Tōnatiuh ōquintlāz achi tōnamēyōtiliztli tlein āxcān, tēl in ilhuicaātl ahmo ōcehuetz īpal in inic cē tlayōcoyaliztli īehēcaololōl in Tlālticpactli ōpix miac CO_2, auh ōcatca chicāhuac in *tlachīhualiztli totōncāpixcalli*.

In āololōlli ītex achi īxquich 1.4×10^{21} kg.

In ehēcaololōlli

In Tlālticpactli quipiya tetzactic ehēcaololōlli, mochīhua in 78% ic ehēcatehuiltic, 21% ic ehēcayoh īhuān 1% ic argón, īhuān in tepitōn occē ehēcatl iuhqui tecolli ōmehēcayoh[14] īhuān āpoctli. Īyeliz in ehēcaololōlli iuh tlapachiuhcāyōtl in tlein quimācāhua calaqui in tōnamēyōtiliztli[15] īhuān quima cē cotōncayōtl in tlālmēyōtiliztli[16] (tlachīhualiztli totōncāpixcalli[13]). Īpal in tlahco ītotōnca in Tlālticpactli cequi 17 °C. In Tlālticpactli īehēcaololōl chīhualiztli ahyeni īhuan monemiltia īpal in Yōlilizololōlli. Iuh in ixachi yōllōxoxouhqui ehēcayoh momahcēhua īpal in tlanelhuayōtl ītlanexticachīhualiz[17], in tlein quicuepa in tōnameyōtl īpal in CO_2 īpan O_2. Ic in yōllōxoxouhqui ehēcayoh in mochīhualiztli ītech in yōliliztli tēl ahmo in chico.

In tlapachiuhcāyōtl quichīhuah in ehēcaololōlli: in tlanelōlizololōlli[18], in mantoc ololōlli[19], in nepantlaholololōlli[10], in totōncāololōlli[20] īhuān in calānololōlli[21]. In ehēcaololōlli ītex achi īxquich 5.1×10^{18} kg.

In Mētztli

In Tlālticpactli quipiya zā centetl mētztli, in Mētztli. In *sistema* Tlālticpactli-Mētztli ca huel nōncuahquīzqui.

In Mētztli huel huēyi ītechpa in Tlālticpactli īoctacayo, īnāloctacatīl[22] īnnāhui cē in Tlālticpac ītlaoctaānōni.

In etilizzōtl in Tlālticpactli īhuān in Mētztli ītzalan quichīhua in ācuēyōtl Tlālticpac. Inōn tlachīhualiztli quichīhua tlein in mimiloliztli cahuitl monehnehuilia in malacachtzacaolīnizpan in Tlālticpactli. Ic in tlein in Mētztli quittītia in Tlālticpactli in zanyenō īxtli. īpan ītlaolīnīliz malacachtzacaolīnizpan in Tlālticpactli, in Tōnatiuh quinēxtilia in Mētztli, tlanēxiltia mochi in Mētztli īyeliz.

In ōyahualiuh Mētztli

In Mētztli hueliti quipatla in Tlālticpactli ī*clima*.

In Mētztli īyahual mitta iuhqui in neneuhqui octacayōtl in tlein in Tōnātiuh īyahual in īpal oncatca īcualōca in tōnatiuh.

In Tlālticapactli īolīniliz

In Tlālticpac chīhualtilia tlayacac ōme olīniztli: *mimilolīniztli*[23] īpan īmalacayōllo īhuān *zacaolīniztli* [24] in tlayahualochtia Tōnatiuh īhuān ōme tlaōncayōtl olīniztli: *precesión* īhuān *nutación*. Īpampa in zacaolīniztli īhuān in *oblicuidad de la elíptica* mochīhua in nāhui xiuhuitl īnoquīpan[25]. Inōn xiuhcahuitl ca tlamachiyōtīlia ic in xōxōpan[26] īhuān in tōnallān[27] ī*tlanehnehuilizyohual*[28] īhuān in xōpantlah[29] īhuān in cehuetzilizpan[30] ī*nenquitōnatiuh*[31].

In Tlālticpactli īzacaolīniz

In yōlilizololōlli

In Tlālticpactli ca in cencatyān īpan in Cemānāhuac in tlein mocmachilih yōliliztli, inīn yōliliziuhcayōtl quichīhuah in Yōlilizololōlli.

Cemanāhuācayōtl

In Tlālticpactli ītlaīxpayo ahci mochi 510,000,000 km², in tlein cequi 149,000,000 ca tlālpantli īhuān 361,000,000 ca āpachiuhqui. In huēyi ātēntli īhuitlatzticāyo ahci cequi 356,000,000 km.

Īpan in Tlālticpactli onca mācuīlli cemantoc tlālli, tlaxelihuilli īpan 199 tlācatiyān. In cemantoc tlālli īca ocachi tlācatiyān ca Africa īca 54 tētoca ic Europan īca 50, Asia īca 43, Ixachitlān īca 34 īhuān Oceania īca 16. Nō iuhqui ca occequīntīn tlālīxpolōlli.

Tlālticapactli īmachiyo

In ESA tlayahualoah ītepozmētz ca chīhua in Tlālticpactli īmachiyo miac tlanematcāchīhualli.

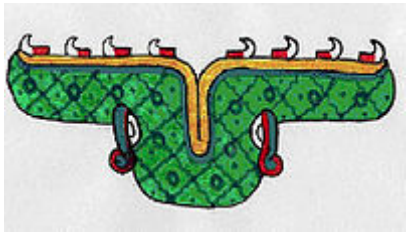
Tlālticpactli īmachiyo

Īxiptli

Salida de la Tierra

Tlālticpactli

Nō xiquitta

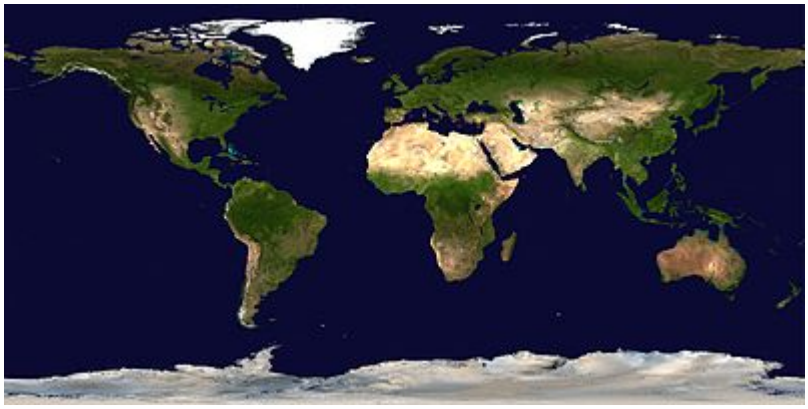

Cemānāhuactli īmachiyo, in tepozmētztli īxiptlahtli tlatēcpanaliztica

- Ātl
- Cuahuitl
- Ilhuicatl
- Tlācatl
- Yōlcatl

Tlahtōlcaquiliztilōni

1. Quihtōznequi *tectónica de placas*
2. Quihtōznequi *geoestático*
3. Quihtōznequi *geodinámico*
4. Quihtōznequi *cuencas oceánicas*.
5. Quihtōznequi *manto*.
6. Quihtōznequi *núcleo*.
7. Quihtōznequi *litósfera*.
8. Quihtōznequi *astenósfera*.
9. Quihtōznequi *ondas sísmicas*
10. Quihtōznequi *mesósfera*.
11. Quihtōznequi *capa D*.
12. Quihtōznequi *endósfera*.
13. Quihtōznequi *efecto invernadero*

14. Quihtōznequi *dióxido de carbono*
15. Quihtōznequi *radiación solar*
16. Quihtōznequi *radiación terrestre*
17. Quihtōznequi *fotosíntesis*
18. Quihtōznequi *tropósfera*
19. Quihtōznequi *estratósfera*
20. Quihtōznequi *termósfera*
21. Quihtōznequi *exósfera*
22. Quihtōznequi diámetro
23. Quihtōznequi *rotación*.
24. Quihtōznequi *translación*.
25. Quihtōznequi *estaciones*.
26. Quihtōznequi *primavera*, tiempo de verde
27. Quihtōznequi *otoño*, in tlein Alonso de Molina ōquihcuiloh eſtio quando no llueue.
28. Quihtōznequi *equinoccio*.
29. Quihtōznequi *verano*, estación de lluvias.
30. Quihtōznequi *invierno*, in tlein Karttunen ōquihcuiloh en tiempo de fríos y hielos.
31. Quihtōznequi *solsticio*.

Mēyalli

Allen, Clabon Walter; Cox, Arthur N. (2000). Allen's Astrophysical Quantities (http://books.google.com/books?id=w8PK2XFLLH8C&pg=PA294). Springer.

Oquiz itech "https://nah.wikipedia.org/w/index.php?title=Tlalticpactli&oldid=425659"

Inin tlahcuilolamatl omopatlac immanin 18 Nāuh 2016, ipan 04:44.

El texto está disponible bajo la Licencia Creative Commons Atribución-CompartirIgual 3.0; pueden aplicarse términos adicionales. Véase Términos de uso para más detalles.